

Monika Sulik

ORCID 0000-0003-0000-5744

WPROWADZENIE

Pytania o tożsamość andragogiki wracają jak bumerang, są nieodłącznym elementem refleksji humanistycznej wielu teoretyków i badaczy. Nie bez znaczenia jednak jest przestrzeń podejmowanej refleksji i oczywiście osoby ją podejmujące, czego przykładem jest oddawany właśnie w Państwa ręce numer „Edukacji Dorosłych”. W tym miejscu szczególnej mocy nabierają słowa Ryszarda Koziółka, który w swym eseju „Humanista sygnalista” pisze: „Można to zrobić tak: wziąć kawałek literatury, skierować go w stronę niepokojącego fragmentu rzeczywistości i utworzyć między nimi połączenie alarmowe. Jeśli nam się powiedzie, w świadomości czytającego współobywatela rozlegnie się ostrzegawczy dźwięk rozpoznania, że oto nasza współczesność została przewidziana przez pisarza z przeszłości (Koziółek, 2019, s. 7)”. Poszukiwanie tropów i znaczeń w literaturze z zakresu szeroko rozumianej humanistyki, szacunek do tradycji, ale też umiejętność konfrontowania swej refleksji z współczesnością – tym właśnie w moim przekonaniu charakteryzują się teksty składające się na bieżący numer „Edukacji Dorosłych”, do którego lektury serdecznie Państwa zapraszam.

I tak w pierwszej części zatytułowanej **Studia nad kondycją edukacji dorosłych** Zofia Szarota w artykule pt. „Preferencje metodologiczne w zakresie andragogiki prezentowane w tekstach opublikowanych w wybranych polskich czasopismach” podejmuje swoistą rekonstrukcję znaczeniowo-definicyjną jak i metodologiczną andragogiki jako nauki. Autorka „rozprawia” się z tożsamością andragogiki, otwierając przestrzeń do dalszych rozważań. Z kolei Józef Kargul w artykule pt. „O andragogu” przeprowadza niezwykle ważną, ale też skłaniającą do przemyśleń krytyczną analizę „andragogicznej profesji”, odnosząc się do publikacji *INFORMACJA O ZAWODZIE Andragog (235101)*, która powstała w ramach projektu *Rozwijanie, uzupełnianie i aktualizacja informacji o zawodach oraz jej upowszechnianie za pomocą nowoczesnych narzędzi komunikacji – INFODORADCA+*. W obu tekstach składających się na część pierwszą numeru 1/2022 „Edukacji Dorosłych” – zarówno Zofia Szarota, jak i Józef Kargul ukazują potrzebę nieustanego podejmowania rozważań, ale też rewizji potencjału, jaki

tkwi w terminie „andragog”. Co więcej, wspomniani Autorzy podają czytelnikowi tropy do podejmowania dalszej refleksji w tym zakresie tematycznym, do czego zaproszeniem z pewnością są słowa Józefa Kargula, który napisał: „Jak zatem wynika z dotychczasowych rozważań, termin „andragog” funkcjonuje w społecznym obiegu i oznacza osobę „jakoś” związaną z człowiekiem dorosłym, ale czy to jest tylko działacz, czy nauczyciel dorosłych, czy badacz – czy jedno i drugie, to w świetle zamieszczonych publikacji na jego temat, trudno jednoznacznie na to pytanie odpowiedzieć. Kończąc, pragnę się podzielić refleksją, że przytoczone tu opisy andragoga dotyczą pytania o relacje i związki teorii i praktyki – a jak wiemy – jednoznaczne określenie ich jest bardzo trudne” (Kargul, 2022, s. 33).

W kolejnej części prezentowanego numeru pt. **Współczesne konteksty edukacji dorosłych** swoje miejsce znalazły również dwa teksty. Emilia Mazurek, w rozważaniach, które zatytułowała „Kompetencja narracyjna w biegu życia człowieka”, w oparciu o przegląd literatury przedmiotu przedstawiła wybrane ustalenia teoretyczne i empiryczne dotyczące rozwoju kompetencji narracyjnej w okresie dzieciństwa, adolescencji i dorosłości. Z kolei Marcin Muszyński w tekście pt. „Międzypokoleniowe uczenie się” podjął problematykę dotyczącą nieformalnego wymiaru międzypokoleniowego uczenia się. Głównym celem było rozpoznanie pozycji, z jakiej osoby starsze kierują swój przekaz do innych pokoleń, identyfikacja zakresu i siły tego przekazu oraz tego, czym wyróżnia się przekaz międzygeneracyjny w późnej dorosłości.

W części **Poszukiwania badawcze andragogów** artykuł Anny Perkowskiej-Klejman pt. „Osądzanie refleksyjne – tutorzy i tutees na temat trudnych poznawczo problemów” prezentuje rezultaty przeprowadzonych badań podjętych w celu uzyskania odpowiedzi na pytanie, w jaki sposób tutorzy (nauczyciele akademicy) i tutees (studenci) formują osądy na temat kilku trudnych poznawczo problemów. W badaniu skoncentrowano się na opisie procedur intelektualnych stosowanych w refleksyjnym osądzaniu tutorów i tutees. Rozstrzygano, na ile jest to myślenie na poziomie prerefleksyjnym, quasirefleksyjnym i refleksyjnym.

Z kolei w części **Obszary praktyki andragogicznej** swoje rozważania przedstawiła Karolina Ziolo-Pużuk w artykule pt. „Badanie i analiza potrzeb szkoleniowych w nauczaniu języka obcego osób dorosłych. Przegląd literatury, przykłady procedury badania”. Autorka dokonała w tekście przeglądu literatury dotyczącej badania potrzeb szkoleniowych osób dorosłych w zakresie nauczania języków obcych na kursach języka specjalistycznego i ogólnego.

W kolejnym dziale prezentowanego tomu „Edukacji Dorosłych” – **Teoria i praktyka andragogiczna za granicą** opublikowany został tekst Hanny Achremowicz, Anny Chmiel, Roksany Pilawskiej, Martyny Pryszmont oraz Kamila Wylęgłego pt. „Experiencing culture of everyday life by international exchange students. Perspective of arts-based research”. Autorzy zaprezentowali założenia projektu dotyczącego kultury życia codziennego studentów z wymiany

międzynarodowej. W artykule zaprezentowane zostały również założenia teoretyczne dotyczące refleksji nad codziennością w perspektywie terażniejszości.

W części ostatniej prezentowanego numeru „Edukacji Dorosłych” zamieszczony został „Komunikat z badań realizowanych w ramach międzynarodowego projektu badawczego DANUBE” autorstwa Joanny Wnęk-Gozdek, Anny Włoch oraz Łukasza Tomczyka. Jak zaznaczają autorzy, projekt DANUBE jest odpowiedzią na aktualne problemy andragogiki jako subdyscypliny pedagogicznej, która wykorzystuje narzędzia diagnostyczne pozwalające na określenie elementarnych składowych procesu uczenia się.

W tym miejscu zapraszam Czytelniczki/Czytelników „Edukacji Dorosłych” do lektury niniejszego numeru naszego czasopisma, który w moim przekonaniu dla wielu osób będzie inspirującą okazją do podjęcia osobistych poszukiwań, ale też przestrzenią do konfrontowania swoich przemyśleń ze słowem pisany. Zatem serdecznie zapraszamy do lektury oraz do prezentowania swoich dociekań badawczych i rozważań teoretycznych na łamach kolejnych numerów naszego pisma.

Bibliografia

Kargul, J. (2022). *O andragogu*. Edukacja Dorosłych, nr 1, s. 29–34, DOI: <http://dx.doi.org/10.12775/ED.2022.003>.

Koziołek, R. (2019). *Wiele tytułów*. Wołowiec. Wydawnictwo Czarne.

Dane do korespondencji:

dr Monika Sulik

Uniwersytet Śląski

Wydział Nauk Społecznych

Instytut Pedagogiki

e-mail: monika.sulik@us.edu.pl